

Nr 506

Av herr Persson i Heden m. fl., om överförande av värnpliktiga jordbrukare m. fl. till lokala försvarsförband.

(Lika lydande med motion nr 444 i Första kammaren)

Näringslivet i vårt land har under de senaste åren undergått betydande strukturförändringar. Genom en mycket snabb rationaliseringsprocess har jordbruket i stor utsträckning utvecklats till enmansföretag. I första hand har detta kunnat ske genom stora kapitalinsatser, vilket i sin tur gjort dessa företag mera konjunkturkänsliga och framför allt känsliga för driftavbrott. Vad som i detta sammanhang sagts om jordbruket kan också vara tillämpligt inom andra näringsgrenar inom kategorin småindustri och hantverk.

Denna utveckling aktualiserar frågan om dessa enskilda företagens möjligheter att fullgöra repetitionsövningar inom försvaret på tider som ur de enskilda företagens synpunkt är minst känsliga för driftstörningar. Man kan därtill tillägga att, i händelse en stor grupp av inkallade till repetitionsövningar på grund av sitt företags skötsel nödgas hemställa om uppskov, detta i sin tur kan förorsaka vissa svårigheter för dessa övningars genomförande.

Inom totala försvarets ram ingår hemvärnet som en viktig del, inte minst därför att hemvärnet alltid är på den plats där dess givna uppgift skall genomföras. Här kan kombinationen beredskap och civil tjänst som hemvärnet utgör vara särskilt lämpad för ovan nämnda företagare. Hemvärnsmännen kan sålunda även under anbefalld beredskap i huvudsak utöva sin civila verksamhet. Med hänsyn till den ökade betydelse man numera fäster vid hemförsvaret bör det i första hand prövas huruvida dessa företagskategorier kunde överföras på hemvärns- eller andra lokala försvarsförband sedan första grundläggande värnpliktsutbildningen fullgjorts. Repetitionsövningar för vidareutbildning skulle förläggas till hemvärnets stridskola på Vällinge. Tiderna där berör flera perioder varje år och torde därför ge ensambrukare en värdefull valfrihet, liksom andra ensamföretagare en möjlighet till rörligare placering av tjänstgöringsskyldigheten.

Frågan om krigsplacering i hemvärnet av dylika ensamföretagare kan dessutom bidra till en behövlig och förbättrad rekrytering av hemvärnet

och civilförsvaret. Inte minst gäller detta gruppchefer och övrigt befäl inom hemvärnet.

Vidare kan anföras att produktionen av livsmedel utgör en viktig del av totalförsvaret och att vårt lands försvarsberedskap i allra högsta grad är avhängig av våra möjligheter att vid avspärning producera tillräckliga kvantiteter livsmedel. Även ur denna synpunkt synes det alltså angeläget att jordbrukare och andra jämförbara företagare så långt möjligt lokaliseras till hemorten.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att »1966 års värnpliktskommitté» ges i uppdrag att pröva frågan om jordbrukares och andra jämförbara företagens överförande till lokala försvarsförband i syfte att reducera de negativa verkningarna av driftavbrott vid fullgörande av repetitionsövningar i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 28 januari 1969

Arne Persson (cp)

i Heden

Bertil Jonasson (cp)

Bengt Börjesson (cp)

i Falköping

Sven Vigelsbo (cp)

Arne Magnusson (cp)

i Nennesholm
